

Átfogó értékelés 2022

Átfogó értékelés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Gyomaendrődön a születések száma 2016. évtől az alábbiakban alakult:

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
114 fő	105 fő	120 fő	110 fő	112 fő	114 fő	85 fő

KSH adatok - lakónépesség alapján

A 0-18 éves korosztály a következőképpen oszlik meg:

0-18 éves korosztály	2016 fő	2017 fő	2018 fő	2019 fő	2020 fő	2021 fő	2022 fő
0-3 éves korig:	427	448	458	459	453	460	415
4-6 éves korig:	284	291	326	325	350	337	347
7-14 éves korig	1000	968	926	899	851	865	876
15-18 éves korig	498	503	508	540	544	507	483

KSH adatok - lakónépesség alapján

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások biztosítása

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A támogatás feltételeit a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban: Gyvt), továbbá a *gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról* szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer) szabályozza. A Gyvt. 18. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a hatáskört a gyámhatóság gyakorolja.

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság 1 év időtartamra megállapítja a gyermek, vagy nappali oktatás munkarendje szerint középfokú, illetve felsőfokú tanulmányokat folytató fiatal felnőtt (*maximum 25 éves korig*) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (továbbiakban: *kedvezmény*) való jogosultságát.

Abban az esetben állapítható meg a gyermek, vagy fiatal felnőtt kedvezményre való jogosultsága, amennyiben:

- a) a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg – 2022. évi szabályozás szerint -:
 - aa) családban nevelkedő gyermek esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át (2022. évben 38.475,- Ft)
 - ab) illetve az alábbi esetekben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145 %-át (2022. évben 41.325,- Ft)
 - ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ha a nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be
 - b) az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg, a Gyvt-ben meghatározott értékhatárt.
- Vagyoni feltételek:
- A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára.
 - Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy
b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

A kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben, másrészt egyéb jogszabályokban meghatározott kedvezmények igénybevételére. Ezek közül a legjelentősebb az évi két alkalommal, augusztus és november hónapban folyósított pénzbeli támogatás, valamint a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye.

A pénzbeli támogatás összege alapesetben 6.000.-Ft/gyermek/alkalom, hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6.500.-Ft/gyermek/alkalom.

Az alábbi táblázatban 2016. és 2022. évek vonatkozásában mutatjuk be a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok és gyermekek számát, az évente kifizetésre kerülő természetbeni támogatás összegét:

év	családok száma (tárgy év december 31-i adat – fő)	gyermekek száma (tárgy év december 31-i adat – fő)	ebből nagykorú tanulók száma	pénzbeli ellátás/természetbeni támogatás összege/év (Ft)
2016	336	617	35	7.070.000
2017	299	563	33	6.992.000
2018	266	504	23	6.493.000
2019	239	460	24	5.846.000
2020	223	433	22	5.558.000
2021	239	456	40	5.836.000
2022	174	339	19	5.081.000

A 2021-es évhez képest csökkenés tapasztalható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számában, melynek oka a pandémia miatti átmeneti szabályozás megszűnése: 2022. augusztus 31. napjával az automatikus meghosszabbítás végével az összes jogosultság megszűnt, és újbóli kérelem benyújtásával lehetett ismételt kérelmezni a kedvezményt.

A 2022. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek

- 61 %-a olyan családban él, melyben az egy főre eső jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (2021. december 31. napján 69 %),
- a gyermekek 39 %-a él olyan családban, ahol az egy főre eső jövedelem eléri illetve meghaladja az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (2021. december 31. napján 31 %).

Az alábbi táblázatban mutatjuk be a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámának alakulását 2016-2022. évben:

	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek létszáma (fő)	hátrányos helyzetű gyermekek létszáma (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma (fő)
2016. 12. 31.	617	131	155
2017. 12. 31.	563	120	231
2018. 12. 31.	504	160	199
2019. 12. 31.	460	160	180

2020. 12. 31.	433	179	157
2021. 12. 31.	456	189	151
2022. 12. 31.	339	152	100

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma az elmúlt években ingadozik, ennek magyarázata az lehet, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása nem automatikus, a szülők kérelmétől függ.

2022. év folyamán 41 esetben került elutasításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelem. Az elutasítás oka: az egy főre eső jövedelem meghaladta a jövedelemhatárt. (2021. év folyamán 15 elutasítás történt ugyanezen okból)

Az elmúlt év folyamán nem volt jogorvoslati eljárás.

2022. évben a Békés Megyei Kormányhivatal folytatott ellenőrzést a gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával kapcsolatos eljárások kapcsán. A Kormányhivatal ellenőrzése kapcsán nem tárt fel sem eljárási, sem anyagi hibát.

Települési támogatás – gyermek jogán

Célja: Rendkívüli élethelyzetből adódó többletkiadás enyhítése.

A jogosultság feltétele jövedelemfüggő, és vizsgálni kell a családban együtt élők vagyoni helyzetét is. Helyi rendeletünk értelmében elismert többletkiadások:

- tanévkézdési kiadások (tankönyv, tanszer),
- felsőfokú oktatási intézményben tanulók tandíjának, egyéb ellátási díjának megfizetése,
- átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás elősegítése,
- családban nevelkedő gyermek 5 napot meghaladó, kórházi gyógykezelése,
- családban nevelkedő gyermek MEP által teljes egészében nem finanszírozott egészségügyi szolgáltatási díjának megfizetése.
- magas gyógyszerköltség enyhítésére,
- gyermek fogadásának előkészítésére.

Helyi rendeletünk értelmében nem részesíthető a gyermek támogatásban, még a jövedelmi viszonyok megfelelése esetén sem akkor, ha a kérelmezőnek, vagy a vele közös háztartásban élőnek Gyvt. 19. § (7) bekezdésében meghatározott vagyona van.

Az alábbi táblázatban mutatjuk be a 2016-2022. években önkormányzati segélyben, települési támogatásban részesülő gyermekek létszámát, a kifizetett támogatás összegét:

év	támogatásban részesült gyermekek létszáma (fő)	támogatás/év (Ft)
2016	288	3.479.670
2017	246	3.208.280
2018	241	3.433.000
2019	212	2.915.600
2020	219	3.080.000
2021	260	2.620.400
2022	218	4.343.030

- 2016 évben 18 család,
- 2017 évben 12 család,
- 2018. évben 16 család
- 2019. évben 6 család
- 2020. évben 17 család

- 2021. évben 3 család
- 2022. évben 4 család

rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelme került elutasításra. Az elutasítások legfőbb oka, hogy a családban az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

Helyi rendeletünkben elismert többletkiadásként meghatározott tanévkezdési kiadásokra a támogatási kérelmeket a Hivatal által közzétett időszakban, míg egyéb esetekben a többletkiadást jelentő esemény bekövetkeztét követő 30 napon belül lehet benyújtani. A határidők elmulasztása jogvesztő.

Az elmúlt év folyamán jogorvoslati eljárás nem történt, külső szerv által végzett ellenőrzésre nem került sor.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az ingyenes gyermekétkeztetés szabályai 2015. szeptember 1. napjával módosultak, a 100 %-os kedvezményre való jogosultság kibővült, a kedvezményeket az alábbi táblázatban mutatjuk be:

		2015.09.01. kedvezmény %-a
bölcsődei ellátásban részesülő gyermek	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	100
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	100
	3 vagy több gyermek	100
	szülői nyilatkozat alapján jövedelemhatár alatt	100
	nevelésbe vették	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek fogyatékos gyermekek nappali intézményben	100
óvodai nevelésben részesülő gyermek	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	100
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	100
	3 vagy több gyermek	100
	szülői nyilatkozat alapján jövedelemhatár alatt	100
	nevelésbe vették	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek fogyatékos gyermekek nappali intézményben	100
1-8. évfolyamon tanulók	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	100
	nevelésbe vették	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek fogyatékos gyermekek nappali intézményben	100
	3 vagy több gyermek	50
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	50
1-8. évfolyamon felül tanulók	nevelésbe vettek	100
	utógondozói ellátásban részesül	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	50
	3 vagy több gyermek	50
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	50

Gyomaendrődön a 0-23 éves korosztályt tekintve az étkezési térítési díjkedvezményben részesülők *százalékos megoszlása* jogcímenként:

2016. évben

	Teljes összegű	Tartós beteg	3 vagy többgyermekes család	Gyermekvédelmi kedvezményben részesül	Szülői nyilatkozat alapján	Nevelésbe vették 100 % kedvezmény
--	-------------------	--------------	-----------------------------------	---	----------------------------------	---

Étkeztetést biztosító intézmény	tér. díjat fizet	50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.	100 % kedv.	100 % kedv.	en részt vevő
Bölcsőde	7		4		9		9	67	4	4
Óvoda	8		1		18		12	60	1	31
Ált. iskola	45	7		16			31		1	60
Középisk.	36	16		13		7			29	5
Település összesen	32	5	0,4	10	6	0,6	22	22	2	100

2021. évben

Étkeztetést biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedv.	Nevelésbe vették 100 % kedv.	Összes étkezésben részt vevő
		50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.			
Bölcsőde	7		0		16		0	72	5	6
Óvoda	9		3		18		11	58	1	26
Ált. iskola	45	5		17			31		2	63
Középisk.	43	8		11		7			31	5
Település összesen	32	2	1	11	5	6	21	19	3	100

2022. évben

Étkeztetést biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedv.	Nevelésbe vették 100 % kedv.	Összes étkezésben részt vevő
		50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.			
Bölcsőde	1		2		16		3	78	0	6
Óvoda	6		3		17		11	62	1	30
Ált. iskola	48	6		20			24		2	59
Középisk.	41	9		19		11			20	5
Település összesen	32	4	1	13	6	1	18	23	2	100

Szünidei gyermekétkeztetés

Az önkormányzat kötelező feladatként biztosítja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a szünidei gyermekétkeztetést, amennyiben azt a szülők igénylik. Az alábbi táblázat tartalmazza a 2016-2022. évben szünidei gyermekétkeztetésben részesült gyermekek létszámát:

szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevő gyermekek száma:		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	- tavaszi szünetben	102	69	28	25	33	41	31
	- nyári szünetben	264	158	119	113	97	81	57
	- őszi szünetben	75	61	45	59	55	33	-
	- téli szünetben	126	57	42	71	72	63	42

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

1. A fenntartó által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

1.1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény módosította A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) és A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény (Gyvt.) szociális, családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatásokra vonatkozó egyes paragrafusait.

A módosítás következményeként a járasszékhely településeken 2016. január 1-től létre kellett hozni a család-és gyermekjóléti központokat, valamint minden településen kötelezően megvalósítandó feladat a család-és gyermekjóléti szolgálatok működtetése.

A szolgálatnál dolgozó családsegítők feladata a tevékenységek segítő elemeinek ellátása, míg a központnál dolgozó esetmenedzserek akkor foglalkoznak a családokkal, ha már hatósági intézkedésre is szükség van: védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés vagy nevelésbe vétel. Ők már egyfajta kontrolláló funkciót látnak el a családok életében.

Az új törvényi rendelkezések fokozottan megerősítik az észlelő-és jelzőrendszereket, és a család-és gyermekjóléti szolgálatok kiemelkedő feladatává teszik a működtetést.

A szolgáltatást biztosító **Gyomaendrődi Család-és Gyermekjóléti Központ** fenntartója Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, a feladatok ellátása Gyomaendrődön a Fő út 2. szám alatt történik.

Csárdaszálláson és Hunyán a helyi Községháza irodájában van lehetőség az ügyfelek fogadására, míg Dévaványán és Ecseghalván a helyi család-és gyermekjóléti szolgálat ad helyet a központ munkatársainak feladataik elvégzéséhez.

2022-ben a Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ látta el a Szolgálat és a Központ feladatait is az alábbiak szerint.

1.1.1. Család-és gyermekjóléti szolgálat

Ellátási terület:

- Gyomaendrőd
- Csárdaszállás
- Hunya

A családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátása tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével történik.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet az intézmény. A kapott jelzés alapján feltérképezésre kerülnek az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek, és személyesen felkeresve történik a tájékoztatásuk a szolgálat keretében nyújtható segítségről.

Az észlelő és jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,

- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében nyújtott szolgáltatások:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- a szociális segítőmunka, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése,
- közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés,
- tanácsadás a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére
- kríziskezelés, illetve nehéz élethelyzetben élő családokat támogató szolgáltatások elérésének segítése,
- a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter általi kijelölés alapján menedékjogról szóló törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés segítése

A gyermekjóléti szolgáltatás kliense a gyermek, az intézmény az ő mindenekfelett álló érdekét képviseli. A család gondozása elsődlegesen ezt a célt szolgálja. Ennek egyik fontos, de nem egyetlen eszköze, a szülői képességek kiteljesítése, a szülői felelősség megerősítése.

Szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok:

- a településeken élők szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos figyelemmel kísérése,
- a kliens panaszának meghallgatása, és annak orvoslása érdekében a szükséges intézkedések megtétele,
- önálló helyettes szülők foglalkoztatása,
- nyilvántartás vezetése a helyettes szülői férőhelyekről,
- a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatellátásának segítése,
- felkérésre környezettanulmány készítése,
- a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetésének kezdeményezése,
- a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségek biztosítása,
- részvétel a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- a családok tájékoztatása a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító és egyéb támogatásokról, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadások vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, segítése, valamint a szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutás szervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének segítése,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- tájékoztatás nyújtása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munka biztosítása.

Feladatok a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

- részvétel a családi konfliktusok megoldásában, különösen a válás, gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- szükség esetén egyéb gyermekjóléti alapellátások, szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások vagy pedagógiai szakszolgálatok igénybevételének kezdeményezése.

A szolgálat napi tevékenységei közül kiemelkedik az információnyújtás, illetve a segítő beszélgetés. 2017-től az együttműködési megállapodás keretében gondozott családnál minimum havi három személyes találkozást kell megszervezni a család valamely tagjával, mely történhet családlátogatás vagy az intézménybe behívás formájában is. Ezáltal nagyon szorossá válik a kapcsolat a segítő és a kliens között, ami a segítség bizonyos időszakában jó, de megnehezíti a lezárás előtti időszakot a kliens számára. Ugyanakkor hátrányt jelent, ha pl. a kliens dolgozik, hiszen nagyon nehéz megfelelő időpontot találni a beszélgetésekhez.

A család- és gyermekjóléti szolgálatnál Gyomaendrődön 2022-ben együttműködési megállapodással 289 fő gondozására került sor, 90 családban.

Jellemző probléma az anyagi nehézségeken túl a családi konfliktus, külön kiemelendő a kapcsolattartási nehézség. Gyakori az iskolai hiányzás, melyek egy része igazolatlan.

Hunya:

Hunyán 2022-ben összesen 27 fő gondozása történt 6 családban.

A gondozott családoknál életvezetési, gyermeknevelési illetve egészségi probléma merült fel.

Csárdaszállás

A csárdaszállási gondozottak száma a 2022-es évben 8 fő volt 3 családban.

Jellemző problémák az oktatási, nevelési elhanyagolás családi konfliktusok, illetve a magatartászavar, teljesítményzavar az anyagi gondok mellett.

A munkatársak folyamatos kapcsolatot tartanak a kistélepüléseken megtalálható jelzőrendszeri tagokkal is, akik az intézmény által szervezett szakmaközi megbeszéléseken is részt vesznek. Csárdaszálláson kiemelkedően jó a kapcsolat a tanyagondnokkal, aki polgármesterként széles körű rálátással és döntési jogkörrel is rendelkezik.

Hunya településen az újonnan megválasztott polgármester szociálisan érzékeny, a munkáját nagyban segítik az önkormányzatnál dolgozók, akik megfelelő rálátással rendelkeznek a lakosok helyzetére.

A tavalyi évben összesen 80 környezettanulmány készítésére került sor a szolgálatnál a Gyámhivatal felkérésére gyámoltaknál illetve gondnokoltaknál.

2022-ben az intézménynél 124 eseti segítségnyújtás történt. Az eseti segítségnyújtásnál a kliens nem gondozott, csak aktuálisan, egy-egy ügye intézéséhez kér és kap segítséget.

Gyakori a nyomtatványok kitöltéséhez, nyugdíjhoz és családtámogatási ellátásokhoz, egészségkárosodás megállapításához kapcsolódó segítségkérés, illetve rendszeresen kérnek segítséget a közüzemi szolgáltatók felé fogyasztói mérőóra állás bejelentéséhez, valamint időpontkéréshez kapcsolódóan a szarvasi bíróságra.

Az intézmény dolgozói folyamatosan a tájékoztatást nyújtanak a városban és a környékén működő szociális ellátórendszer szolgáltatásairól, az igénybevétel módjáról.

Ha a kliens által hozott probléma jellege indokolja, akkor felajánlásra kerül az intézmény keretein belül működő pszichológusi vagy ügyvédi szolgáltatás, illetve szükség esetén a rendőrség, illetve a Szarvasi Bíróság felé történik a delegálás.

A köznevelési intézmények kötelesek jelezni a tanköteles tanulók igazolatlan hiányzásairól, és amennyiben a jelzések még csekély számú hiányzásról tájékoztatnak, eseti segítségnyújtás keretében történik a tájékoztatás.

A napi ügyintézés során sokszor tapasztalható, hogy a kliens nehezen igazodik el a szociális ellátórendszerben, illetve előfordul, hogy csak alapos kikérdezés után derül ki, hogy milyen segítséget

szeretne valójában. Előfordul, hogy nagyon nehezen, szinte az utolsó pillanatban kérnek segítséget, szégyellik a helyzetet, amibe kerültek.

Ugyanakkor vannak olyanok, akik bár rengeteg segítséget kapnak az önkormányzattól, újabb és újabb igényekkel állnak elő.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése

A Gyomaendrődi Család és Gyermejjóléti Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat működteti a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert a Gyomaendrődi Járás 3 településén, Gyomaendrődön, Csárdaszálláson illetve Hunyán. A jelzőrendszer feladata és felelőssége a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelni, jelezni, valamint a tagok a saját kompetenciahatáraikon belül kötelesek a szükséges lépéseket megtenni.

A 2022-es évben 147 jelzés érkezett az intézményhez: 58 esetben köznevelési intézménytől, 16 esetben egészségügyi szolgáltatóktól, 22 esetben más település család és gyermejjóléti központjától, 12 jelzés a rendőrségtől, 7 az önkormányzattól, és 32 magánszemélytől.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat jelzőrendszeri felelőse a hét utolsó munkanapján összesíti a héten az intézménybe érkező jelzéseket, és ezeket egy heti összesítő jelentésben elektronikus formában megküldi a Gyomaendrődi Család- és Gyermejjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadója felé, minden hét első munkanapján.

A jelzőrendszeri együttműködés erősítésének érdekében az ellátási területhez tartozó két kis településen, Csárdaszálláson és Hunyán is alkalmanként kihelyezett szakmaközi megbeszélés történik, aminek keretében a helyi szakemberekkel a helyi problémákra célirányos cselekvési terv került megfogalmazásra.

A szakmaközi megbeszélések vonatkozásában éves szinten 6 alkalom kötelező, 2022-ben 8 megbeszélés szervezésére került sor.

A jelzőrendszeri együttműködés az elmúlt évek tekintetében az egészségügyi szolgáltatók, a felnőtt háziorvosok és gyermekorvosok irányából erősödött meg leginkább. A folyamatos megkereséseknek és meghívásoknak többségében eleget tesznek az orvosok, a gondozásban álló családok vonatkozásában pedig aktív együttműködés jellemzi az egészségügyi szolgáltatókat, ez elmondható a felnőtt és gyermekorvosokról egyaránt.

Az oktatási intézményekkel a folyamatos partneri kommunikáció mellett a leghatékonyabb együttműködés kialakítása történik.

2017-től az óvodai- és iskolai szociális segítők jelenléte egyfajta kapocs az oktatási intézmények és a jelzőrendszert működtető intézmény között, ennek kézzelfogható előnyei tapasztalhatóak. Az oktatási intézmények pedagógusai számára a szociális segítők tájékoztatást nyújtanak, amelyek segítik a problémákra utaló jelek időbeni észlelést és a gyorsabb információáramlást.

Kríziskályha illetve krízistüzelő biztosítása

Az elmúlt évben, a téli fűtési időszakban is volt lehetőség krízistüzelőt eljuttatni azoknak a családoknak, akik fűtési nehézséggel küzdenek. Az önkormányzat által biztosított fűtési támogatás a 2022-es év végén, 20 000 Ft összegű pénzbeli támogatásban valósult meg. Azonban vannak olyan családok és személyek, akik a jövedelmi helyzetük, egészségi állapotuk, életkoruk miatt rendre nem tudják saját erőből megoldani az ingatlanuk megfelelő fűtését télen, az ő esetükben nyújt segítséget a krízistüzelő lehetősége. Ilyen esetekben, ha az intézmény szakemberei vagy a jelzőrendszer tagja észlelik, hogy nagyon kevés fűtőanyaga van, vagy adott esetben egyáltalán nincs tüzelője családoknak, akkor saját hatáskörben 3 mázsa krízis fűtőanyag kiszállítása történik a Gyomaszolg KFT. bevonásával, akik példátlan együttműködést mutatnak az ügyben.

A 2022-2023-as fűtési idény végéig a korábbi évekhez viszonyítva jóval több tüzelő kijuttatása vált szükségessé annak ellenére, hogy nem volt különösen hideg az idei tél. A családok az elmúlt évben jelentkező magas árak következtében egyre nehezebb helyzetbe kerültek, ami energiaszegénység formájában is begyűrűzött az életükbe. Az elmúlt évekhez képest hozzávetőlegesen megduplázódott a tűzifa ára és a leghátrányosabb szociális helyzetben levő családok számára ez nagyban megnehezítette a háztartásvezetéssel kapcsolatos szükségletek kielégítését.

Míg az előző években szezononként 30-35 esetben került „krízistüzelő” kiszállításra fűtési nehézséggel küzdő családok otthonába, 2022 december 1-e és 2023. március 31-e között 70 esetben.

A kijuttatott mennyiség 348 mázsa tüzelőt jelent, ebből 56 mázsa szén és 292 mázsa tűzifa volt.

A korábban az önkormányzat által vásárolt fatüzelésű kályhák az idei télen is jó szolgálatot tettek, azonban sajnos az egyik helyre beállított kályhát a bérbe vevőtől ellopták, ez ügyben rendőrségi eljárás indult.

A 2022-2023-as fűtési időszakban 3 kályha került kihelyezésre, mert az adott családoknak egyáltalán nem volt fűtőberendezés az otthonaikban. A kályhák használatba adási szerződéssel helyezhetők ki az adott fűtési időszak végéig, vagy addig az időpontig, amíg a család önerőből nem tud magának fűtőberendezést vásárolni.

Adományok gyűjtése, osztása

Az intézményben korlátozott számban lehetőség van használt ruhanemű fogadására, melynek szétosztása folyamatos a rászorulóknak között.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata immár évek óta meghatározott mennyiségű tartós élelmiszert bocsát az intézmény rendelkezésére krízishelyzetek esetére.

Időnként, különösen karácsony időszakában többen megkeresik az intézményt, és különböző termékeket, jellemzően élelmiszert, de játékot és ruhát is ajánlanak fel, és kéri a segítséget abban, hogy megfelelő helyre kerüljön. Gyakori, hogy más adományozó szervezetekkel (Vöröskereszt, egyházak, alapítványok) közösen dolgozva történik az adományok kiosztása.

1.1.2.Család-és gyermekjóléti központ

Ellátási terület:

- Gyomaendrőd
- Csárdaszállás
- Hunya
- Dévaványa
- Ecsegfalva

A központ feladata a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó **hatósági intézkedésekhez kapcsolódó**, a gyermekek védelmére irányuló **tevékenység** ellátása, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítő munkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, koordinálja és végzi a szociális segítő munkát, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

A központ **szakmai támogatást** nyújt az ellátási területen működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára.

A központ feladatai közé tartozik a **pszichológiai tanácsadás** nyújtása, melyet 2022-ben Dobóvári Béla klinikai szakpszichológus és Hanyecz Lászlóné tanácsadó pszichológus láttak el. Gyomaendrőd és Dégaványa településeken.

Gyomaendrődön 2022-ben a pszichológusnál 118 megjelenés volt, mely 51 személyt érintett. Ez tekintélyes csökkenés az előző évi adathoz (158 megjelenés, 63 fő érintett) képest, oka, hogy jelentős azok száma, akik nem jelennek meg a tanácsadáson, jellemzően azok, akik kötelezettek az igénybevételre.

Az igény folyamatos a szolgáltatásra, ezért csak kb. 1-3 hétre tudunk időpontot adni. Emiatt különösen komoly problémát jelent, hogy még mindig gyakran előfordul, hogy a meghatározott időpontban nem jönnek el, és ha nem jeleznek, vagy csak az utolsó pillanatban, akkor más már nem tudja igénybe venni azt az időpontot.

2016. április 1-től lehetőség van ingyenes **jogi tanácsadás** igénybevételére, mely feladatot Gyomaendrődön és Dégaványán is Dr Varga Imre látja el.

Gyomaendrődön 2022-ben az ügyvédnél 19 megjelenés volt, mely 18 személyt érintett.

A megjelenések és érintett kliensek száma 2017. óta nagyjából egyenletes.

Kapcsolattartási ügyelet igénybevételére azokban az esetekben szokott sor kerülni, amikor a szülők (nagy szülők) és gyermekek közötti kapcsolattartás - többnyire konfliktusok miatt - ellehetetlenül. Ilyenkor a gyámhivatal vagy a bíróság elrendelése alapján, egy semleges helyszínen, esetenként szakember felügyelete mellett történik a kapcsolattartás.

A kapcsolattartási ügyelet biztosítása munkaidőben történik.

A felügyelt kapcsolattartások esetén egy szakembernek is bent kell lennie a helyiségben, és figyelemmel kell kísérnie, hogy minden rendben folyik-e.

Az intézményben a szabályozott kapcsolattartások biztosítása jelenleg kezelhető mértékű, jellemzően havonta 1-2 kapcsolattartást írnak elő a hatóságok.

Speciális helyzet, amikor nevelésbe vett gyermek és vér szerinti szülő kapcsolattartását szabályozzák le az intézményben. Az ilyen jellegű tevékenység biztosítása nem kötelező, miután ebben az esetben a nevelőszülői hálózatot működtető feladata a szolgáltatás biztosítása.

2022-ben 5 felügyelt kapcsolattartást szabályoztak le az intézménybe, ebből 1 esetén nevelőszülőnél élő gyermek és szülei közötti kapcsolat került szabályozásra.

A törvény előírásai szerint szükséges **utcai, lakótelepi** illetve **kórházi szociális munka** végzése is.

A Gyomaendrődi járásban a települések és a lakótelepek nagysága nem indokolja a „klasszikus” utcai szociális munkát, nem jellemzőek az utcán, lakótelepeken iskolaidőben csoportosan csellengő lógó diákok, illetve pláza sincs, ahol gyülekeznenek.

A hajléktalanság sem okoz jelentős gondot. Jellemzőbb a településen, hogy a kliens rendelkezik ingatlanal, ahol meghúzódhat, de nincs mivel fűteni, vagy esetleg a ház állapota nagyon elhanyagolt.

A járás településein nincs hajléktalanszálló, amennyiben valóban nem tud hova menni a személy, egy diszpécser szolgálat segít abban, hogy helyet találjanak számára. A bejutás feltétele negatív tüdőszűrő lelet, amelynek intézésében is segítséget nyújtanak a szolgálat munkatársai. Sajnos gyakori, hogy a krízishelyzetben levő személy nem akar szállóra kerülni különböző okok miatt. Ebben az esetben nem tudunk számára segítséget nyújtani.

Téli időszakban már évek óta biztosított a krízishelyzetek elkerülésére illetve megoldására a krízistüzelő, illetve kríziskályhák biztosítása.

Mivel a Gyomaendrődi járásban kórház nem található, így a kórházi szociális munka irreleváns.

A központban dolgozó **óvodai és iskolai szociális segítő** a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Fontos része a tevékenységnek, hogy a segítők az adott intézményben végzik munkájuk jelentős részét, ott vannak a gyermekek, pedagógusok között.

A segítők tevékenysége erőteljesen preventív jellegű, feladatuk, hogy ha lehetséges, még a veszélyeztetettség létrejötte előtt beavatkozzanak.

Fontos a szerepük abban is, hogy a köznevelési intézményekben folyamatos segítséget nyújtsanak a pedagógusok számára a gyermekvédelemhez, szociális munkához kapcsolódó kérdésekben.

Nagy támogatást jelent ez a családsegítők és az esetmenedzserek munkájában, hiszen ők jellemzően családlátogatások során találkoznak a családtagokkal, otthoni környezetben. Az óvodai iskolai segítők meg tudják figyelni a gyermeket az oktatási intézményben, és az általuk tapasztaltak segítséget jelentenek az esetkezelésben.

A pedagógusok, szülők, vagy akár a gyermekek is megkereshetik őket problémáikkal. A pedagógusok egy úgynevezett Segítségkérő lapon jelezhetik nekik meglátásaikat az adott gyermekkel kapcsolatban, és kérhetik az intézkedést.

A Segítségkérő lap irányulhat egy-egy gyermek problémájára, de lehet, hogy egész közösség (pl. egy osztály) érintett. Ez utóbbi esetben lehetőség van előadások, vagy csoportos foglalkozások kérésére bizonyos témákban, pl. közösségépítés, szekálás, tanulócsoporthoz, Internethasználat veszélyei stb.

A segítő feladatellátása körében segíti a gyermek családját és a gyermek, valamint a család és a köznevelési intézmény között kialakult konfliktusok feloldását, valamint a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, nevelési problémák esetén.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásának kereteit a család- és gyermekjóléti központ és a köznevelési intézmény között kötött együttműködési megállapodás adja.

Az óvodai és iskolai szociális segítő munkája során részt vesz az iskolai rendezvényeken, együttműködik az iskolai szakemberekkel, szülői közösségekkel, illetve a partner intézményekkel.

2022-ben összesen 63 egyéni esetben érkezett jelzés az óvodai és iskolai szociális segítőhöz. Egy –egy egyéni esetben a tapasztalatok szerint legtöbbször 7-10 kapcsolatfelvétel történik (szülővel, gyermekkel, pedagógussal, egyéb szakemberrel), de legfeljebb 8-15 találkozás szükséges egy-egy probléma megoldásához.

A tavalyi évben a 63 egyéni esetben összesen 584 kapcsolatfelvétel történt.

A kapcsolatfelvétel történhet a szülő, a gyermek, a pedagógus, a család-és gyermekjóléti szolgálat, központ, a pedagógiai szakszolgálat, a védőnő, a rendőrség vagy az önkormányzat felé.

Csoportos tevékenységekre a 2022-es évben 8 alkalommal érkezett felkérés.

A pedagógusok egyre többször kérik az iskolai agresszió, iskolai bántalmazás megelőzéséről szóló előadásokat, de kamaszkori felvilágosítás és érzékenyítő csoportok témakörben is érkeztek felkérések.

Közösségi tevékenységekre 1 alkalommal érkezett megkeresés a Rózsahelyi Kálmán Általános Iskolától a hagyományos karácsonyi vásáron való közreműködésre.

A központ foglalkoztat **szociális diagnózist** készítő esetmenedzsert, aki a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat.

A diagnózis felvétel a család otthonában, valamint az intézmény irodájában történik. Kérdőív formájában kerül feltérképezésre a kliens élethelyzete, különös tekintettel a családi kapcsolatokra, munkaviszonyra, egészségügyi problémákra, fogyatékosságra, vagy gyermekekkel felmerült problémákra.

A diagnózis felvételét követően a felvételi esetmenedzser szociális és nem szociális szolgáltatásokat ajánl a kliensnek, annak érdekében, hogy a felmerült problémák megoldódjanak.

A szociális diagnózis 2019. január 1-től a következő opciók esetén készíthető:

- szolgálatnál megjelenő új eset
- központnál megjelenő új eset,
- jelzőrendszeri tag kérése alapján
- elakadás.

Elakadásról akkor beszélünk, ha az esetfelelős által készített Cselekvési terv megvalósítása során valamilyen ok miatt nem halad megfelelően az eset, ilyenkor a szociális diagnózis új szempontokat hozhat be a folyamatba, ezzel kilendítve az esetet a holtpontról.

A 2022-es évben összesen 21 diagnózis készült a Gyomaendrődi Járás területén, minden esetben a szolgálat kezdeményezésére.

A kliensek általában együttműködőek a felvétel során, a kérdésekre válaszolnak, a szolgáltatásokat elfogadják.

A központ **készenléti ügyeletet** működtet: nyitvatartási időn túl készenléti telefon áll rendelkezésre sürgős esetekben. Krízishelyzet esetén hívható a 20/938-97-08-as telefonszám, ahol szakképzett kollégák nyújtanak azonnali telefonos segítséget.

A készenléti telefonon 2022. évben 2 szakmai segítséget igénylő hívás volt. Az egyik esetben egy állampolgár kérdezte, hogy mit tegyen, miután a szomszédban lakók hangosan kiabálnak egymással. A másik hívás a rendőrségtől érkezett egy felnőtt személy vonatkozásában, akinek addigi albérléséből távoznia kellett, és nem tudott hova menni.

1.1.3. Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása

A gyermekek átmeneti gondozására településünk Kiss Péterné helyettes szülővel kötött együttműködési megállapodást.

2022-ben nem került gyermek a helyettes szülőhöz.

1.1.4. Család- és Gyermekjóléti Központ ellenőrzése 2022-ben, megállapítások bemutatása

2022-ben az intézmény szakmai ellenőrzését végezte a Békés megyei Kormányhivatal. Az ellenőrzés során a kért dokumentumokat szkennelt formában kellett eljuttatnunk a Kormányhivatal munkatársának, személyes kiszállásra nem került sor. A dokumentumok ellenőrzése után 2 db dokumentumot még pótlólag be kellett küldeni, majd az ellenőrzés rendben talált mindent.

Ezen kívül a hosszabb idejű közfoglalkoztatás helyszíni ellenőrzése történt meg, mindent rendben találtak.

1.1.5. További tervek

A TOP_Plus-3.1.2-21-BS1-2022-00005 projekt megvalósítása során a kijelölt szegregátum (Cigányváros) lakóinak aktív bevonásával olyan program kerül megvalósításra, mely elősegíti az itt élők életminőségének javulását, valamint integrálódásukat.

A program célja, hogy a városrészben élőknek olyan segítséget nyújtsunk, amely által elősegítjük az életük javulását, bővülnek ismereteik, hasznos tudásra tehetnek szert, munkaerőpiaci esélyeik növekednek. Ezek megvalósítása szociális szakemberek segítségével történik, egyéni beszélgetések, tanácsadás és programokon való részvétel során.

A megvalósítás időtartama: 2023. március 1. – 2027. február 28.

Jelenleg az előkészítő, toborzó tevékenység zajlik.

A projekt 48 hónapos megvalósításában az intézmény minden munkatársa aktívan részt vesz, így kapacitásuk jelentős része lekötésre kerül. Emiatt nagyobb volumenű pályázat beadását nem tervezik, de kisebb, a klienseket illetve tevékenységüket érintő programokban továbbra is részt vesznek.

A közfoglalkoztatottak tevékenysége kiemelt fontosságú munkánk segítségével.

Immár évek óta 2 fő foglalkoztatása történik a közfoglalkoztatási pályázaton belül. Egyikük takarítói feladatot lát el, a másik pedig ügyintézői feladatkört, munkájuk nélkülözhetetlen a mindennapokban.

Összességében elmondható, hogy az intézmény a jelen felállásában hatodik évét sikeresen zárta, pénzügyek terén a működtetés takarékos és hatékony volt, többletforrás igénylése kizárólag az energiaárak emelkedése miatt vált szükségessé.

A társintézményekkel a kapcsolatuk folyamatosan javul, törekszenek a hatékony és konstruktív együttműködésre.

A munkatársaik aktívan részt vettek és részt vesznek a helyi esélyegyenlőségi programok kidolgozásában, módosításában illetve megvalósításában.

Meglátásuk szerint az intézmény betölti azt a szerepet, amit a jogszabályok és a szakmai módszertani elvek irányoznak elő. A város lakosai – a gyermeket nevelő családok - bizalommal fordulnak az intézményhez, hiszen széles körben ismertek a lakosok alapvető biztonságát, jólétét segítő szolgáltatásai.

IV. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása:

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia felülvizsgálata 2023-ban várható. Az országos illetve a megyei stratégiák felülvizsgálatát követően szükséges a települési stratégia újra gondolása.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén jelentős változások következtek be, melyek központjában a Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ áll. Helyi szinten az ifjúságvédelemmel kapcsolatos legfontosabb koordinációs szervvé vált az elmúlt időszakban. Tevékenységéről rendszeresen beszámol az önkormányzatnak. Munkáját a fenntartó jónak ítélte meg.

A gyermek- és ifjúságvédelem, a bűnmegelőzés területén az alábbi prioritásokat fogalmazza meg az önkormányzat:

- 1.) Erősíteni kell a Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ koordinációs szerepét a települési gyermekvédelmi feladatokat ellátó szervek vonatkozásában, melyet folyamatosan figyelni kell az intézmény éves beszámolójában.
- 2.) Javítani kell a szórakozóhelyek, a közterületek ellenőrzését, egyrészt alkohol, másrészt a kábítószer fogyasztás megelőzése, harmadrészt a közterületek állagának, rendjének megóvása érdekében a rendőrség, a közterület-felügyelet, a családsegítők, a hatóság szakembereinek bevonásával, különösen a késő esti órákban.
- 3.) A felnőtt gondozásban érdekelt személyek bevonásával mindent meg kell tenni a családon belüli erőszak felderítése érdekében.

A Szarvasi Rendőrkapitányság Gyomaendrődi Rendőrőrsének tájékoztatása alapján: (Gyomaendrődre és Hunyára vonatkozó adatok)

A rendőrség a vonatkozó jogszabályokban meghatározott bűnüldözési és bűnmegelőzési feladatokat látja el a gyermekvédelem terén, amely során jellemzően a gyermek- illetve fiatalkorúak sérelmére, vagy jelenlétükben, illetve általuk elkövetett jogsértések feldolgozásával foglalkozunk.

Gyermek- , fiatalkorúak sérelmére jellemzően a kiskorú veszélyeztetése, a testi sértés formái, a zaklatás, illetve a szexuális jellegű bűncselekmények fordulnak elő; az általuk leginkább elkövetett cselekmények pedig a vagyon elleni jogsértések köréből kerülnek ki, esetenként testi sértés, zaklatás, kábítószerrel vagy új pszichoaktív anyaggal kapcsolatos, illetve garázda jellegű bűncselekmények is előfordulnak.

A bűncselekmények elkövetésével jellemzően a 14-18 év közötti kiskorúak érintettek, 14 év alatt nem gyakori az elkövetés, sértetté válás szempontjából azonban mindkét korosztály veszélyeztetettnek tekinthető.

2022. évben 17 alkalommal éltünk jelzéssel a Gyomaendrődi Család-és Gyermekjóléti Központ felé:

- az anya a 3 hetes gyermekét az apjánál hagyta, aki nem adta neki vissza: 1 esetben
- gyermekkorút a nagymama nem akarta visszaadni az édesanyának: 1 esetben
- édesanyát a 2 kisgyermekével kitették az albérletből, mert azt elárverezték
- bántalmazás kiskorú sérelmére: 1 esetben
- gyermekkorú jelenlétében szülők veszekedése: 2 esetben
- szülők tettelegességgig fajuló veszekedése kiskorú gyermekeik jelenlétében: 5 esetben
- fiatalkorú kábítószer fogyasztása miatti rosszulléte: 1 esetben
- anya öngyilkossági kísérlete, miközben a két kk. gyermek otthon tartózkodott: 1 esetben
- fiatalkorú eltűnése otthonról: 3 esetben
- kiskorú sérelmére bántalmazás: 2 esetben

Gyermekkorban elsődlegesen a családi háttér talaján kialakuló mellőzöttség és az ebből következő feltűnési vágy a jellemző probléma. A fiatalkorú elkövetők körében is a dezorganizált családi háttér, és/vagy a rossz baráti társaság, feltűnési vágy, a csábítás és a befolyásolhatóság indukálja a bűncselekmények elkövetését.

Az ilyen jellegű problémák megoldása érdekében a jogszabályok szerint lefolytatjuk a szükséges büntető-, ill. szabálysértési eljárást, valamint nagy hangsúlyt fektetünk a bűnmegelőző, felvilágosító tevékenységre is. (iskola rendőre, iskolai bűnmegelőzési tanácsadó, lakossági fórumok, stb.) Az említett programokkal is igyekszik hatóságunk az iskolákkal az eddigiekben már kialakított kapcsolatot még szorosabbá fűzni, a gyermekek, pedagógusok, vagy a szülők kérdéseit megválaszolni.

Ezen kívül a jelzőrendszer tagjaként is ellátjuk feladatainkat, a kiskorú személyekkel kapcsolatos esetekben együttműködünk minden jelzőrendszeri taggal, de főként a Gyomaendrődi Járási Hivatallal, a Család- és Gyermekjóléti Központtal, az általános és középfokú iskolákkal, illetve a Polgármesteri Hivatallal szoros az együttműködés.

A jelzőrendszer véleményem szerint megfelelően látja el feladatát, a kölcsönös tájékoztatás, illetve segítségnyújtás a minden napokban jól működik, jelenleg nem látom indokoltnak a változtatást ezen a téren. Továbbra is fontosnak tartom az írásos formában történő jelzésekkel párhuzamosan a telefonon történő egyeztetést, megbeszélést a konkrét esetekben.

A rendőrségi eljárás hatékonysága szempontjából továbbra is kiemelkedően fontos szempont az, hogy a jelzőrendszeri tagok a lehetőségekhez mérten azonnal értesítsék a rendőrséget a kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekről, hiszen a késedelem mind a kiskorú érdekeit, mind az eljárás eredményes lefolytatását veszélyeztetheti.

V. A települési önkormányzat és a civil szervezetek, alapítványok közötti együttműködés

Az önkormányzat a civil szervezetekkel szakmai munkakapcsolatot tart fenn, az együttműködés kiváló. Az Önkormányzat a lehetőségéhez mérten anyagi támogatást biztosít számukra a feladataik ellátásához, működéséhez.

Összegzés:

Gyermekvédelmi területen az állami feladatok ellátása jelentősen megnövekedett, jelentős feladatot kapott az állami intézményrendszer. Teljes körű, átfogó kitekintésre ez a beszámoló mindezek miatt nem alkalmas.